

Nya mätningar på Dalhem

Flera hyresgäster på Dalhem mår dåligt. De har allergiska besvär. Helsingborgshem har sanerat i vissa lägenheter. Men nu presenterar de boende nya mätningar med misstanke om giftiga ämnen i golv, väggar och tak.

19/12-2004 04:09

HELSINGBORG — Mina slemhinnor är torra och jag nyser. Jag har trott att det bara varit fel på mig, men nu hör jag att vi är många som lider och jag börjar bli rädd, säger Berit Larsson. Ett 40-tal hyresgäster samlades nyligen på ett stormöte om bostadsmiljön på Dalhem. De klagade över ständig nästäppa, torra ögon, hudutslag, hjärtklappning och andningsproblem.

— Besvären försvinner när jag inte är hemma. Det måste vara tecken på att allt inte står rätt till i min bostad, säger Ann Maria Bovass, en av de hyresgäster som mår dåligt.

— Jag har allergiska besvär. Det kvittar hur mycket jag städar. Det finns ständigt ett grått pulver och damm i lägenheten, säger Franjo Martinicinc.

Hyresgästen Börje Wigström på Dalhemsvägen 126 A har i många år fört en kamp mot Helsingborgshem för att få rätsida på påstådda problem med dålig inomhusmiljö.

— Jag flyttade in här för snart 20 år sedan och jag drabbades tidigt av ständig snuva och irriterade ögon. För tio år sedan fick jag hjärt- och kärlobesvär och därefter även ryggvärk och ledbesvär, säger han.

Han misstänkte att besvären berodde på dålig inomhusmiljö och han kontaktade Helsingborgshem. En konsultfirma kopplades in och det gjordes mätningar som visade att allt inte stod rätt till.

— Men trots att golvmattorna byttes ut fanns problemen kvar, säger han.

Året efter gjorde Helsingborgshem en ny sanering av lägenheten. Golven revs ut och ersattes med parkett och klinkers. Spackel slipades bort och isolering byttes ut.

Men det hjälpte inte Börje Wigström.

Han har erbjudits andra bostäder. Men tackat nej.

Istället kontaktade Börje Wigström via sin advokat konsultfirman "Institutet för inomhusmiljö och hälsa" i Upplands Väsby. Miljötekniker Svante Nygård gjorde en besiktning och mätning i lägenheten.

— Jag kände direkt att något var fel när jag kom in i bostaden. Med erfarenhet från tidigare mätningar i sjuka hus insåg jag att här gällde det att skydda sig. Och när jag gick ner i kryppgrunden tog jag på mig min gasmask.

Protokollet från mätningarna är en enda lång uppräknning av cancerogena och allergiframkallande ämnen.

— Jag reagerade främst på att de höga halterna av det giftiga ämnet akreolin. Det låg skyhögt över gällande gränsvärden. Men här fanns även höga värden av det cancerframkallande ämnet formaldehyd, säger Svante Nygård.

Tony Kronevi, numera pensionär som tidigare bland annat arbetat som forskare på arbetslivsinstitutet enhet toxikologi och kemi, har också anlåtats av Börje Wigström.

Han kallar luften i Börje Wigströms lägenhet för en kemisk cocktail av cancer- och allergiframkallande ämnen.

— Och det handlar inte bara om en enda lägenhet. Många hyresgäster är drabbade på Dalhem. De boende lever farligt och något radikalt måste hända snabbt, säger han.

Det har nu startats en namninsamling på Dalhem. Och redan finns ett 70-tal underskrifter från personer som känner sig oförklarligt sjuka.

På miljökontorets bord ligger också ett stort antal anmälningar från boende med krav på

åtgärder i bostäderna.

Och Tony Kronevi har anmält bostadsbolaget till Internationella åklagarkammaren i Malmö där han påstår att Helsingborgshem åsidosatt försiktighetsprincipen när det gäller inomhusmiljön på Dalhem.

Wigströms ärende ligger sedan två år tillbaka också på länsstyrelsens bord för avgörande. Tony Kronevi har hört att det finns en gammal soptipp under eller i närheten av bostadsområdet.

— Stämmer det är jag övertygad om att det läcker ut giftiga gaser från den nedlagda tippen. Det visar inte minst de mycket höga mätvärdena på uteplatsen, säger han.

Tommy Bergström tommy.bergstrom@hd.se Tel 042-489 90 57

Många hyresgäster säger sig må dåligt på grund bostadsmiljön på Dalhem. Nyligen samlades ett 40-tal hyresgäster till ett stormöte för att diskutera problemen och hur man ska gå vidare. Det pågår också en namninsamling i området.

Foto: TOMMY BERGSTRÖM

För många hyresgäster på Dalhem är himmeln grå och mörk på grund av allergier och besvär. Det finns hyresgäster som tvingas sova med öppet fönster även när det är kallt ute.

Foto: ROLAND STREGFELT

Börje Wigströms har svårt att förstå varför Helsingborgshems konsult gjorde mätningar i hela lägenheten men hoppade över badrummet med förklaringen att "i badrummet vistas man bara korta stunder så här behövs ingen sanering".

Fakta/Sjuka hus
<p>Sjuka-hus är benämningen på en byggnad där det i större omfattning än normalt förekommer människor som får symptom som</p> <ul style="list-style-type: none"> • irritation i ögon, näsa och hals • torrhets känsla i slemhinnor och hud • hudutslag, trötthet, huvudvärk och illamående
Fakta/Aldehyder
<p>Aldehyder är en organisk-kemisk ämnesklass. Formaldehyd är en färglös gas med stickande lukt. Ämnet har nyligen klassats som cancerframkallande av världshälsoorganisationen WHO. Ämnet kan vara farligt att inandas och kan utlösa hudsjukdomen roscea. Formaldehyd finns i och används vid tillverkning av bland annat spånskivor, glasull, samt i vissa plaster och limmer. Akrolein är en färglös, flyktig vätska med stark lukt och kraftigt irriterande effekt på slemhinnorna i ögon och näsa. Akrolein är ett mellanled vid industriell framställning av glycerol. Det bildas bl.a. vid överhettning av fett och margarin, och finns även i cigarett rök.</p>
Källa: Nationalencyklopedin